

Landstingsstyrelsen

Granskning av Landstingets nya styrmodell - styrning, uppföljning och intern kontroll

Landstingets revisorer ansvarar för att genomföra årlig granskning av landstingets samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har landstingets revisorer utarbetat dokumentet "Granskningsstrategi" i vilket de beskrivit de områden som revisorerna främst ska fokusera på under innevarande mandatperiod. Baserad på granskningsstrategin gör revisorerna en årlig riskbedömning och revisionsplan. I "Revisionsplan 2016" har revisorerna aktualiserat en granskning avseende Landstingets nya styrmodell.

Syftet med granskningen är att följa upp hur landstingsplanens intentioner om styrning på kvalitet införs i landstinget och hur den nya styrmodellen implementeras.

Granskningen har, på revisorernas uppdrag, genomförts av EY. I rapporten redovisar konsulterna bland annat följande sammanfattande iakttagelser:

Den landstingsplan som landstingsfullmäktige fastställde för år 2015 innebar tillämpning av en ny styrmodell, med ett förflyttat fokus från ekonomi till kvalitet och patientsäkerhet. Granskningen visar att landstinget sedan flera år tillbaka försökt att införa en ökad styrning mot kvalitet. Trots detta har ekonomi ändå varit styrande enligt intervjuad landstingsledning. En intern utredning av strokeprocessen 2012 kom att ligga till grund för den nya styrmodellen. Landstingets utvecklingsplan för hälso- och sjukvården är vidare en del av landstingets arbete för att nå uppsatta mål runt kvalitet och patientsäkerhet inom hälso- och sjukvården. Enligt utvecklingsplanen ska kunskaps- och kvalitetsstyrning inom hälso- och sjukvården utvecklas.

Av granskningen framkommer att den största förändringen i den nya styrmodellen är en mental flytt och en förändrad kultur enligt flera intervjuade. Från en kultur där ekonomi varit styrande till att prata om att kvalitet ska vara styrande. Landstingets omställningsarbete med att minska sina kostnader har i viss mån försvårat arbetet med att förändra kulturen

inom landstinget enligt intervjuad landstingsledning. Det kvarstår också ett arbete för att hitta mått på kvalitet som är relevanta för verksamheterna. De mått som finns kopplat till kvalitetsmålen för hälso- och sjukvården i landstingsplanen samt rapportering till nationella jämförelser är inte tillräckligt för att styra mot kvalitet enligt de intervjuade. Mot bakgrund av detta tillämpas ännu inte den nya styrmodellen enligt vår bedömning, även om det pågår ett arbete på flera plan i syfte att kunna implementera den. Organisationsförändringen inom hälso- och sjukvården, stabsöversyn och arbete enligt utvecklingsplanen är exempel på sådant som förväntas stärka kvalitetsstyrningen. Hur landstingets arbete med att styra mot kvalitet ska gå till, både övergripande och på verksamhetsnivå, bör enligt vår bedömning tydliggöras.

I rapporten lämnas följande rekommendationer:

- *Landstingsstyrelsen bör säkerställa och följa upp att det tydliggörs hur landstingets arbete med att styra mot kvalitet ska gå till, både övergripande och på verksamhetsnivå.*
- *Landstingsstyrelsen bör säkerställa att de utvecklingsområden som identifierats av verksamheten kring den nya planerings- och budgetprocessen beaktas.*
- *Landstingsstyrelsen bör säkerställa att kommunikationen kring att ökad kvalitet ger minskade kostnader utvecklas.*
- *Landstingsstyrelsen bör tillse att styrkedjan från landstingsplanen till verksamheten tydliggörs. I detta arbete är det väsentligt att verksamheterna är delaktiga i arbetet.*
- *Landstingsstyrelsen bör tillse och följa upp att systemstödet för uppföljning utvecklas.*
- *Landstingsstyrelsen bör tillse att arbetssätt och struktur för internkontrollarbetet på områdes- och verksamhetsnivå ses över. Direktivet för internkontroll bör också uppdateras med gällande datum.*

Revisorerna översänder härmed rapporten och emotser landstingsstyrelsens svar, med redogörelse för vilka åtgärder styrelsen avser att vidta med anledning av iakttagelserna i rapporten, senast den 6 februari 2017.

Östen Högman
ordförande

Daniel Berghel
vice ordförande